

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az „urak” ellen.

Arad, augusztus 28.

Szombaton hallgatott mélységesen Nagy-Britannia agg királynője az ő trónbeszédjében ugyanarról, a miről aztán vasárnap százezernél nagyobb számú tömeg előtt tíz szószekekből tárgyalt a vérszemre kapott néppárt, t. i. az urak házában sorsa felől Angliában. A munkás egyesületek, a radikálisok és irek képezték a tüntetők zömét, s határozataikban egyhangulag proklamálták a lordok házában leendő eltörlését. Kimondották egyértelműleg, miszerint sajnálják, hogy a kormány a felsőház elleni akció tekintetében nem nyilatkozott, s felszólították utóbbit, hogy haladéktalanul indítsa meg a lépéseket a felsőház eltörlése iránt, egyben felhívták az ország összes választóit, hogy a parlamenti választásoknál olyan jelöltekre ne adják szavazatukat, a kik nem hívei a felsőház eltörlésének.

A szociálisták távol tartották magukat a mozgalomtól; minek öröködjének minden áron, mikor az ő munkájukat mások is elvégezik? Ők nyíltan kijelentették, hogy csak olyan tüntetést pártolnának, mely mind a két ház ellen irányulna, s e maguktartásában több elvűséget, mint gyakorlati érzéket tanúsítottak, mert hiszen egyenként könnyebben megyen az alkotmányos faktorok megsemmisítése, mint valamennyi egyszerre. Előbb a felsőház, azután az alsó és végül a korona, s akkor aztán elfog-

lalhatja a trónust a törvényhozók székeit és a gyapjuszakot az — anarkia.

A járványszerűleg szerteharapodó divergens mozgalmak országonként és népenként más-más alakban s más-más tendenciával lépnek föl, de mindenütt és mindig ugyanazon végcél szolgálatában hatnak; a szennyes hullámok mindenütt a közrend alkotmányos alapjait marják alá, mindenütt az anarkia számára egyengetik az utat. Nálunk néhány ügyefogyott klerikális mágnás a töke és az ipar ellen indít agrarizmus czímen hadjáratot, a főuri rend egy másik része a Vatikán forradalmi politikájának zsoldjában a pórságot és az államellenes nemzetiségeket uszítja a papság segítségével a törvényhozás tekintélye ellen, míg magában a parlamentben képtelen ambíciók és konczleső marodörök a kormány és többség akcióját akarják megbénítani, s hogy a választókat maguk részére hódítsák, hazug sajtó organumokkal igyekeznek a kormányzat hitelét és a hatóságok tekintélyét lerombolni. Ausztriában a feudalklerikálisok és reakciónáriusok a munkásokat a polgárok, a polgárokat a zsidóság, a csehek a németek, a ruthenokat a lengyelek ellen izgatják; Németországban a szociálisták egyik kezükkel összefognak az ultramontánokkal s rázabadítják a birodalomra a jezsuitákat, a másikkal a konzervatív birtokos osztálynak és parasztságnak segítenek a zsidó üldözésben és a polgári osztály kiszorításában a törvényhozás termeiből.

Angliában az agyalágyult vén izgató,

hogy utolsó napjait, melyeket igazság szerint kórházban kell vala végeznie, a világ leghatalmasabb birodalmának kormányelnöki székén tölthesse, szövetkezett az ország egységének halálos ellenségeivel az irekkel és a fennálló rend és uralkodó osztály haragosaival a proletariattal, és egy aránylag csekély parlamenti többség révén szétdarabolta köztük az országot.

A 20—30 in. és, szocialista szótöbbség ellen az egész felsőház lépett fel óriási erkölcsi és hatalmi súlyával, hogy megmentse Angliát a felbomlástól, s most a vérszemre kapott forradalom az urak házában eltörlését követeli. Gladstone, a nagy férfiú, megvakult, s utódainak kell hozzálátni, mint emelik ki a közügyek megfeneklett szekerét abból a kátyuból, amelybe egy elvakult öreg ember hysterikus fanatizmusa bele vitte. Ha a Rosebery kormány akarja Irland különszakítását, melyet az alsóházban keresztül erőszakolt, akkor most már akarnia kell az urak házában eltörlését is, mely a birodalom szétdarabolásába soha de soha belenyugodni nem fog; és hogy ehhez nincs bátorsága, hogy ezt nem merete bele ígteni a királyné trónbeszédébe, hogy erre saját pártjának szélső elemei által kell rászoríttatnia, mutatja, hogy a Gladstone kormány örökösei örökölték egyben az elődjük agyafurtsága által felidézett végzetet is. Vagy enged a kormány az irek, a szocialisták és a hóbortos Labouchère radikális követői sürgetésének, s programjába veszi a felsőház elleni akciókat, akkor a forradalom terére lép és saját pártja

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Paula.

L. Eckstein novellája. —

Az „Aradi Közlöny” számára fordította:

[5] Sandro.

(Folytatás.)

A hang, melylyel ezt mondta, oly édes fájón hatott Norbertre. Negédes szavának csengéséből kiolvastá a drága hirt, hogy ez ember iránt, kit halálosan utált, Paula semmiféle vonzalommal sem viseltetik; de viszont meg ép oly biztosan vélte abban saját reménytelenségének megerősítését is hallani. Ugy tetszett, mintha Paula a báróban az egész férfinemet lenézné, mintha saját elérhetlen értékének tudatlanságában még lehetőségre sem gondolta annak, hogy egykor egy halandó az ő tetszését megnyerje. Es mégis épen elutasításának e pillanatában szebb s csábítóbb volt mint valaha, nemcsak azért, mert a tiltott dolog általán csak ingerlőbbé lesz, hanem mert épen az önelégült fenség kifejezése arcának nemességét teljes érvényre emelte.

Méla hallgatásba merült. Olykor-olykor a sziklatömbökre pillantott, melyek széles árnyékot vetettek az öbölre. Aztán ismét Punta di Campanella éles körvonalait s az öböl csillogó házikóit szemlélte, mintha a durvaság s kedvesség ez ellentéte lelkének kimondhatatlan jól esnék.

Norbert keményen s egyenletesen evezett. Egy negyedóra sem telt belé s elértek a Grotta azura-hoz. A tenger e helyt csiszolt üveg-laphoz hasonlított, csak szélein, hol a sziklákat nyaldosta, fodrozódott egy kissé. A kis nyílás, melyen a sajka a barlangba hatolhatott, oly titokzatos homálylyal borongott a ragyogó kristálytömb felett, mint valami varázskastély bejárója.

— A tengerészek nyomorult képmutatók — mondá Paula a boltozatra tekintve, mely modulatlanságában mintha az ég peremén lebegne. — Talán elég időnk volna megkerülni az egész szigetet.

Norbert nem válaszolt.

— Evezünk a barlangba? — kérdé végre félig megtordítva a ladikot.

— Ha elég ügyességet érez magában.

— Oh hogynel! Ha a tenger ily álmosan nyugszik mint ma...

— Akkor előre! Ha már egyszer elvállalta a tengerész szerepét, fejezze is be!

Két-három evezőcsapással Norbert a ladikot a nyíláshoz hajtá. Aztán megragadva egy sziklanyulványt, lassan betolta azt.

Paula nem mozdult. Nagy, villogó szemével a csodálatos kék alkonyba merült, mely mint valami varázsléhelet áradt szét az óriási boltozatos kötömb körül s maguk a legdrágább sziklacsipkék is mintha leheletté változtak volna. Egy szó nem jött ajkaira, alig látszott lélegzeni.

Norbertet is meghatá e színjáték tündéri szépsége, de csak azért, mert az a szép leány-

kát, ki szelid álmódóva dőlt a ladik párkányzatára, egy új ábrándvilágba emelte... Ugy érezte, mintha e barlang kék homályával az ő birodalma, az ő hazája volna... Mily távol volt a való családja világa tarka képeivel! Itt minden a szelid kiengesztelődés fényébe merült, oly idegenszerűen, oly felcségesen, hogy egy pillanatra csaknem felédett mindent, mi csak az imént oly tájdonosan érinté...

Paula áthajolt a sajkán s kezeit bágyadtan a vízbe csüggeszté, mint az előző nap Norbert a Grotta Verde-ben... A vékony ujjak mintegy megeztüstözve ragyogtak. A csendes felszinen sajtáságos remegés és csillogás futott végig, mely széles körökben egész a partig ringott... Es aztán Norbert lassan megint bement az evezőket s a sajka előresiklott a mélybe. A nyílás, melyen behatoltak, innen egy nagy, fénylő pontnak látszott, mely ragyogó fényben csillogott, mint derűs égen a napkorong. Norbert előrehaladt az ingó kövek közt; még egynehány percz s a víz ismét csendes, mint annakelőtte.

— Egyszerre a csillogó víztömegben sajátos hullámlás futott végig. A hullámok mind erősebben zúgtak s a verőfényes csillogás a nyíláson mind halványabb s fakóbbá lön.

Paula kérdően nézett kiserőjére.

— Félek — válaszolá Norbert — s halásznak igaza van.

— Igazán, azt hiszi? — mondá a leányka felpattanva. — Ugy gyorsan forduljunk vissza.

Az igaz, hogy talán sehol a világon nincs olyan testület, amelyen annyi és olyan szigoruan elkülönített kasztok volnának, mint a tanügy terén. Ebben a testületben oly idegenszerűség, széperatismus uralkodik az egyes kasztok között, mintha nem is tanítás volna valamennyinek a mestersége.

Feltűnő módon nyilvánult ez a rideg kasztrendszer éppen most Debreczenben, a hova a tanférfiak sok mindenféle faja összesereglett. A különböző kasztbeliek még a személyes érintkezéstől is idegenkedtek egymástól.

Ha egyik-másik kaszt elvégezte gyűlését, a hasonló szőrűek kisebb-nagyobb csoportokba verődve szemlélték a várost s közben szidták, a hogy csak tőlük kitelhetett, a híres város vendégszeretét, a kiállítási bizottság figyelmességét, tapintatosságát és rendkívüli előzenységét. De hát így jár mindenki, ki nagy dologra adja magát. A kritikát nem kerülheti el, az pedig ritkán szokott kedvező lenni. Egy embernek is nehéz eleget tenni, hát még anynyi tanférfinak!

Különben pedig én is azt mondom, hogy a magyar vendégszeretetet nem Debreczenben kell keresnünk; de ha mégis lehetett volna több figyelemben részünk, akkor a kiállítási bizottság meglehetősen rászolgált az elégtelenségre, mert nem a legkellemesebb benyomásokkal távoztak a vendégek Debreczenből, sőt sokan voltak olyanok, kik éppen ezért rögzítették meg ott tartózkodásuk idejét.

Amíg Debreczenben voltam, az országos tanítói árvaház megtekintése is sorrakerült. Ugy tizenkét óra tájban kellett volna gyűlekezünk egy bizonyos helyen. Kellett volna, mert bizony nagyon kis számmal jöttünk össze. Azok közül, kik ebben az időben voltak Debreczenben, csak ennyien érdeklődtek árváink sorsa iránt. A legnagyobb közönyösség a legszentebb ügy; elszemben is! Méltán fogott el bennünket a szégyenerzet.

Vezetőnk Eötvös L. Károly tanfelügyelő volt, kinek szíve, lelke összeforrott a tanítók árváinak nevelésével.

Elvezetett bennünket az épülőfélben levő árvaházhoz s elmondta annak keletkezését s azokat az irányelveket, amelyekkel szegény árváinkat nevelni fogják.

Közelről, nagyon közelről érdekel bennünket a szent ügy; elmondom tehát én is mindazt a sok szép dolgot, amit árváinknak igazi édesatyja a szívből fakadó szeretetnek meleg érzésével elbeszél a nélkül, hogy a maga érdemeiről egy szóval is megemlékezett volna.

Igazán nem tudom mit becsüljek többre a nemes férfinban, a véghetetlen szerénység-e, vagy pedig azt a nagyszeretetet, melyet a tanítók árvái iránt táplál!

Az országos tanító árvaház Debreczen északkeleti részében a Péterfia utcában épül itt lesz a mi árváinknak otthona.

Körülbelül ez a hely a város legmagasabb pontja, mert a város felszine délnyugot felé lejtősödik. Az esővíz, a szennyvíz mind ebbe az irányba huzódik s ebből az következik, hogy az árvaház a város legegészségesebb pontján épül. De az egyszersmind a város legszebb része is, mely éppen most van a fejlődés folyamában.

Gyönyörű pavillonszerű épületek emelkednek már most is egyes telkeken, festőiesen szép diszkertek által övezve.

Közel az árvaházhoz van a városnak 400 holdas nagyerdője, amelynek egy jelentékeny része meglepő izléssel és gondnal van parkirozva.

A közeli erdő nagyszertű, üdítő levegővel árasztja el közel vidékét s így az árvaházat is. Jóllehet a város délnyugot felé lejtősödik, tehát arra mélyebben fekszik, kutvizet még is az árvaház környékén nyerne könnyebben, és hozzá sokkal jobbat, egészségesebbet, s ez is szerencsés körülmény.

A város kereskedelmi csomópontja délfelé irányul, ezután még inkább mint most, mert az állam most épített arra egy millió forinttal vasuti állomást és egy nagy gépgyárat három millió forint előirányzattal, tehát az árvaház kívül esve a kereskedelmi élet zajos világán, a lehető legcsendesebb, legbékésebb helyre került.

Az árvaház államköltségen épül. Telket, még pedig szép nagy telket a város ajándékozott e célra. Az épülethez adott még egy millió téglát s ezen felül az árvaház közvetlen szomszédságában egy négy holdas kertet.

Nagy áldozat és nemes ajándék a város részéről! Ezeknek hálája és áldó imája kísérelje érte örök időkön keresztül.

ARADI.

IDÓJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 761.1 milliméter, délután 2 órakor 760.2 milliméter. Hőmérők: reggel 7 órakor C° + 24.1, délután 2 órakor C° + 34.7. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor D. 5. délután 2 órakor EN. 4. Felhőzet: reggel derült, délután félderült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Vaszary a „Magyar Allam“ ellen.

— augusztus 28.

Vaszary Kolos hercegprimás már régóta elégedetlen a „Magyar Allam“ féktelen agitációjával és több alkalommal kijelentette, hogy ez a „katholikus“ lap többet árt a katolikus érdekeknek, mint a katolikus érdekek ellenségei együttvéve. Az egyháznagy egyik lap tudósítója előtt is fölemlítette egy alkalommal, hogy a „Magyar Allam“ folyton támadja a főpáztort. A tudósító azt felelte az egyháznagnak, hogy sokkal jobb, ha a „Magyar Allam“ támadja, mintha dicsérné. A primás jókedvűen mosolygott a megjegyzésre.

De nemcsak a hercegprimás van abban a véleményben, hanem a katolikus főurak közül is sokan úgy vannak meggyőződve, hogy a „M. A.“ eddig is nagy bajokat okozott és már régebben tervbe vették, hogy egy olyan katolikus organumot fognak alapítani, amelyik higgadtan és tárgyilagosan tárgyalná az egyházi ügyeket. Szapáry Gyula gróf miniszterelnöksége idejében kijelentette, hogy nincsen alkalmas katolikus organum és hogy a katolikus érdekek sürgősen parancsolják, hogy olyan organum alapíttassék, amely alkalmas legyen a világi katolikusokat egy táborba csoportosítani, de a terv kivitelét alkalmas időre halasztották.

A „Magyar Allam“ az utóbbi időkben oly sok nehézségeket okozott az irányadó körök békés és sikeres törekvéseinek, a ország egyházfejedelme t oly jellembe vágó ráfogásokkal vádolta, más egyháznagyot is úgy sértegetett, az agitációt oly vekmerőséggel űzte, hogy a primás elérkezettnek látta az időt annak dokumentálására, hogy támadásait és az irányt, a melyet követ, elítéli. Magyarország egyházfejedelme egyenesen megparancsolta, hogy senki ne merészelje ezt a „katholikus“ lapot közelébe juttatni. Utasította Kohi Medárd titkárt, hogy írja meg a „Magyar Allam“ szerkesztőségének, hogy nevét az előfizetők sorából töröljék és neki többé a lapot ne küldjék.

A katolikus lap kiadóhivatala kénytelen volt a katolikus egyházfejedelem nevét az előfizetők sorából törölni és a lap küldését beszüntetni. Miután a primás egész évre előfizetett a lapra, a kiadóhivatal a hátra lévő összeget a primásnak pósta utalványon visszaküldötte. A primás a megtérített összeget a legelső szegénynek, a ki hozzá alamiznáért fordult, oda adta azzal, hogy imádkozzék a bűnösökért.

A „Magyar Allam“ kiméletlen gunnyal támadja meg a primást s kijelenti, hogy az előfizetési díjat a primás sanyaru helyzetére való tekintetből küldte vissza.

Vádolja a primást, hogy eddig keveset tett a katolikus ügyért, s midőn tehetett volna, gyáván elvonult az ütközetelől.

A „Magyar Allam“-nak a primás elleni ezen támadása fővárosszerte mély megbotrántoztatást keltett.

IDÓJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Augusztus 29. —

Változó felhőzet. — Meleg. — Jelentékeny csapadék nélkül. — Hőszűnyedés.

HIREK.

Augusztus 29. Szerda. Róm. kath. naptár: János fejevétele. — Protestáns naptár: János fejevétele. — Görög-keleti naptár (augusztus 17.): Miron vértanu. — A nap két 5 óra 1 perczkor, nyugszik 6 óra 28 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszin.

— A hivatalos lapból. A király Rácz Gyula ujvidéki törvényszéki elnököt a szegedi ítélőtáblához bírónak és dr. Devich László szegedi ítélőtáblai bírót az ujvidéki törvényszékhez elnökké nevezte ki.

— Arad csatornázása. Az angolok szorgalmasan dolgoznak. A Perényi-utca egész hosszában ásnak, a Kossuth-utczába nyiló részen pedig már elérték a kellő mélységet, a négy métert. A körülbelül egy méter széles ásás oldalt deszkákkal van feltámasztva, hogy le ne omolják. A Magyar-utczában hasonló stádiumban vannak a munkálatok. A vállalkozók tegnaposztották ki az igazolványokat a vízmunkálatok felügyelőinek, kik alá a munkások tartoznak. A munkások aradiak, kik nagyon is beváltak. Az angolok, — amint látszik — lázasan dolgoznak a vízművek egyikének létesítésén.

— Építik az alföldi műutat. Alig két hét eltelté után megtartják az alföldi műut Arad megyén átfutó részének földmunkálataira vonatkozó árlejtést. A magyar kir. kereskedelemügyi miniszter ugyanis értesítette az aradi államépítészeti hivatalt Arad megye alispánja révén, hogy a tervbe vett műut építését, mely elkészülve átfogja szelni az egész magyar alföldet, Arad megyében kezdi meg. A Gyula városán d-Ér d-ö h e g y közötti ut földmunkálataira az árlejtés szeptember 12-én az aradi államépítészeti hivatalban fog megtartatni. A földmunkálatok arad megyei költségeinek előirányzata — mint értesülünk — 48,000 ezer forintot haladnak meg.

— A föltámadt nyár. Nehány hűvös nedves nap után lemondunk arról, hogy a nyár hevét az idén érezzük. Annál is inkább, mert egy pár bódítóan forró napja volt Aradnak az idén. Őszi hangulat szállt meg mindnyájunkat, de hiába. A kánikula pár nap óta kiönti mérgét, oly erősen, hogy izzad bele az egész város. A nyár az ősszel való küzdelmében ismét felül került. De alighanem rövid ideig tart az uralma.

— Sok a kérvényező. A napokban megnyílnak az iskolák, s kezdetét veszi a tanév, mely élénkséget fog önteni a városba. A városházán a szegényebb sorsu szülők most jelentik be tandíjelengetés iránti kérelmeiket. A tolyosót teljesen ellepi a várakozók serege. A tegnapi nap folyamán a kérelmezők száma megközelítette a négy százat.

— Elbocsátás a honvédség kötelékéből. A szalay Sándor tartalékos honvédtőhadnagy a szolgálati kötelezettség teljesítése után, viselt tisztí rendfokozatának megtartása nélkül saját kérelmére, 1894. évi szeptember hó 1-vel a honvédség kötelékéből elbocsátatott.

— Aradi tanító kitüntetése. Az aradi sikeknéma intézet igazgatóját Roboz Józsefet az a kitüntetés érte, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter őt bizza meg a Budapestén létesítendő dadogó tanfolyam vezetésével. Epen ezért ártírt Arad város tanácsához, hogy Roboz Józsefnek a megfelelő szabadság-

időt, 1895. március hó elsejéig adja meg. A tanács a leiratot, elintézés véget áttette az iskolaszékhez, mely egyszersmind intézkedni fog az aradi siketnéma iskola vezetését illetőleg is.

— Metianu János aradi gör. kel. román püspök majoroki templomszentelő utjáról még a következő részleteket jelentik: Az egész ünnepély lefolyása oly harmónikus volt, valamennyi szónok oly melegen hangsúlyozta a hazaszeretetet és egyetértést, hogy nyilvánvaló lett, mily kevés foganatja van itt a kívülről idegen pénzzel mesterségesen szított dákóromán agitációnak. A püspököt fényesen fogadták. Hosszu kocsisor kísérte a távollévő szerb püspök palotájába, a hol megszállt. A templomszentelés délelőtt volt a major-külvárosban, mely kizárólag magyar nemzeti és városi zászlókkal volt díszítve. A püspöknek tizenkét lelkész segédkezett a szertartásnál. Jelen voltak Telbisz polgármester, Sebesztha tanfelügyelő, Bandl főkapitány, Geml főjegyző stb. Ugyanezen hivatalos személyiségek vettek részt a diszebeden is, melyen Metianu püspök mondotta az első felköszöntőt románul a királynak. Dr. Puticzio esperes Metianu püspököt éltette. Luka esperes, az új egyház ősz lelkésze, lendületes magyar beszédben éltette a polgárok közti egyetértés ápolóját. Telbisz polgármester viszont a hazafias román polgároknak, Metianu püspökre és Anka esperesre emelte poharát. Ezután még számos hazafias beszédet tartottak. A szép ünnepélyt este táncz fejezte be. Metianu püspök este visszautazott Aradra.

— Ismét egy memorandum. Voniga D. arad megyei illetőségű végzett theológus a Tribunában kijelenti, hogy a közel jövőben munkát ad ki, melynek czime ez lesz: A magyarországi és erdélyi románok mozgalma, vagyis az 1893. évi egyházi törvények ellen való protestálás céljából tartott gyűlések. Műve részben a Tribunában megjelent cikkek, részben az újabb vett tudósítások alapján készül. Targyalja pedig a románok történetét Dáciában való letelepedésüktől napjainkig. Erdély autonómiáját, a kormány magyarosító tendenciáját és ennek eszközeit, a kormány akciója következtében beállott reakciót és a korrumpált zsurnalisztikát.

— Változások a csanádi klerusban. Endresz Jakab józsefvárosi róm. kath. káplán Német-Elemérre, Frank Károly németeleméri káplán Endresz helyére Temesvár-Józsefvárosba helyeztetett át.

— Népesedési mozgalom. Arad város népmozgalmi adatait a múlt hétről a következőkben állította össze az orvosi hivatal. Született az elmúlt héten Arad város területén 37 gyermek, és pedig 19 fi, 18 nő; az arány 41:2 pro mille. Ezzel szemben elhalt 28 egyén és pedig 16 fi, 12 nő; az arány 31:2 pro mille. Járványos betegségben egy sem halt meg. Erőszakos halálal háromán multak ki.

— Meghívás. Ertesítettnek a „Kölcsöy dalkör” igazg. választmányi tagjai, miszerint ma, szerdán este az egyület helyiségében igazg. választmányi ülés lesz, melyre a t. tag urak ezennel meghivatnak. Az elnökség.

— Antropológus Kovaszinczon. Irtunk már több ízben arról, hogy a románok által lakott vidékeken titkos megbizottak járnak, akik nagy alattomban összeirogatják mindazokata legényeket, akik értenek a fegyverforgatás hoz, vagy kiszolgált katonák. Nem tulajdonitunk semmi komolyabb jelleget ennek a soronkívüli népszámlálásnak, dacára annak, hogy a „Tribuna” s vele egy huron pendülő többi oláh lap fenyegetve emlegeti a Memorandumért nem egy ízben a „megtorlás”-t, amely — szerintük — nem késik soká. Most Kovaszinczi levelezőnk írja, hogy ott három nap óta működik egy oláh papjelölt, aki antropológusnak adja ki magát s nagy

előszeretettel vizsgálja a román legényeket, ki milyen erős, milyen széles vállu, mily fejlődésű és észbeli tehetségű. A derék „antropológus” aztán szépen össze is irogatja a megfellelőnek talált legényeket. Jó lenne, ha a körmére koppintának ennek a modern tudós-nak, hogy elmenjen a kedve a további „sorozás”-tól.

— Érdekes másodvirágzás. A kápolna-utcza 16. szám alatti házban érdekes látvány kínálkozik azoknak, akik a természeti különlegességeket kedvelik. Egy almafa, mely egy ízben már termelt, most újra virágzik, s dacára, hogy egyes kocsonon már az új gyümölcs is látszik, az ágak még teljes pompájukban ragyognak. Az érdekes fa özv. Lázár Emilné kertjében van.

— A martirok lapjainak mestersége a hazudozás. Es adassék meg az igazság nekik, — igen jól értenek hozzá. — Legújabbban a hirhede „Dreptatea” szerencsételti meg a világot azzal a hírrel, hogy Mehala községből hatvan ember munkába akart állni, de az arad-temesvári vasuti igazgatóságától a szavakkal utasítottak el: „Itt semmi dolgotok, ez magyar föld, s ha nem tudtok magyarul, ne is álmodjatok arról, hogy itt kenyeret kaptok!” — A „Dreptatea” természetesen kikél a vasuti igazgatóság ellen, a mint illik is, mert a Liga nem bolond talán, hogy hiába fizesse a mártir-organumokat. Mi azonban tudjuk, hogy az arad-temesvári vasutnál sok oláh van alkalmazva, a kik egy kukkot sem tudnak magyarul és így engedje meg a nagyon mélyen tisztelt „Dreptatea”, hogy híret hazugságnak nyilvánítsuk.

— Tűz a Pernyáiban. Az utóbbi napokban szinte napirenden voltak a tüzesetek. A tegnapi napon ismét megkondultak a tüzet jelző harangok. Délután két óraker gyulladt ki a harmadik kerületben fekvő és Választó-utczában levő 41-ik számú ház. A kiszaradt fazsindelyes tetőn a szél éiesztő hatása alatt gyorsan harapódzott el a tűz és a mellette álló mellék épület tetejébe is belekapott. A tűz igen könnyen nagy mérvet ölthetett volna, tekintve hogy körötte csupa zsuppos és fazsindelyes tetejű házak vannak, a mely körülményt tűzoltóink erélyes működése gátolt meg. A tüzet, mely a két ház tetejét elhamvasztotta, fél 4-re lokalizálták.

— Paraszt Romeo és Julia. Ritka eset történt, a mely a XX. század küszöbén még a Rómeók és Juliák hazájában is ma már aligha fordul elő. Bagh pestmegyei községben Dudás Mihály, a falu legderékabb legénye, a ki után bomlott az egész falu fehérsége, egy ideig adta a falu rosszat, és szegény özvegy édesanyja nagy bánatára mindenki csak Miska mulatozásairól és leánybolondításairól beszélt. Ha Miska vasárnap délután a korcsmában kiállt a középre, megpördörte kis fekete bajuszát — olyankor elállt a leányok szívverése és remegve lesték, kit viz a tánczba. Egyszer Dudás tánczolt a gazdag Gergely 15 éves Annuskájával is és azóta mintha kicsoréltek volna, úgy megváltozott. A szerelmesek hamar megértették egymást s azóta a tilinkó a Gergelyék kertje alatt zokogott. De Gergely uram is hamar észrevette, hogy farkas ólálkodik a porta körül s egy este, midőn éppen az utczaajtóban beszélgetett a szerelmes pár, előttük termelt, a legényt megfenyegette, szidalmazta és kijelentette neki, hogy nem akar tudni felőle. Annát pedig nem sajnálta a kegyetlen apa pár jóakaratu atyai legyintéssel illetni. Ezt a legény nem tűrhetvén, felkiáltott: „De már Annus, ha apád így bánik veled, nem hagyjak” s a leányt kézen fogva elvezette. Gergely uram csak várta, hogy majd haza jön a leánya, de bis az nem jött. Jelentést tett a község előljáróságánál, mely a leánykerestette, legelőször is a legénynél, de hiába. Háznál-házra jártak az eüttől leányt keresni. A legény Annus rokontól rokonhoz vitte, hogy meg ne találják. Az ügy jelenleg a gödöllői főszolgabíró előtt van, a ki elrendelte a leánynak esetleg esendőrségi asszisztenciával való felkutatását s a szülői házba leendő visszaszállítását.

— A kolera. A galicziai hetvennégy kerület közül eddig harmincz van megfertőztetve, a bukovinai kilencz kerület közül pedig hat. E szomorú adatok azonban korántsem je-

lentik azt, hogy a járvány félelmesebbé vált a legutóbbi napok alatt, a mennyiben az inficiált területek legtöbbje csak „gyanus.” Az újabbban beállt meleg napok ennek dacára fokozott óvatosságra intik ugy a hatóságokat, mint az egyeseket. Mint nekünk táviratozzák, Niederkurzwaldban, Sziléziában meghalt zselléres bonczlelete ázsiai kolera konstatált. — A többi ott előfordult öt haláleset szintén kolera gyanus tünetek közt történt. A kolera a 20-ik gyalogezred katonái, a kik a krakói hadtestkerületből a landskroni gyakorlatokhoz vonultak be, hurcozták be. A fertőzött lakásokat csendörök őrzik. Ellgoth és Janoviczban is előfordultak kolera gyanus esetek.

— A nagyváradí színháztervek. A színházterv pályázatára beérkezett két pályamunkát tegnap felbontották a váradí polgármesteri hivatalban. Mindkét terv igen csinos, természetesen, hogy egyik is, vagy mindkettő megfelelő-e, vagy melyik jobb, csak a bírálatra kiküldött szakértő bizottság alapos tanulmány után dönti el. A pályázók neveit magában foglaló jelígis levelet csak a bírálattal után fogják felbontani.

— A fél divatja — nyáron. Párisból írják: A tavalyi tél prèmes divatja újból és már most, augusztus végén, forró nyárban megjelent a párisi elegáns hölgyek ruháin. Egy itteni diplomata estében a tikkasztó nyár éjben is néhány asszony könnyű, átlátszó de prèmes ruhában jeent meg. A toalettek mélyen kivágottak s a kivágás szélén mindenütt keskeny prémétét fut végig, tarkítva annak az állatkának, legtöbbször czobolynak vagy hermelinnek, a fejével, a melynek bundájából a prémzés került. De egész állapotokat is használnak ruhabetétül. Így nemrégiben egy excentrikusan öltözködő dáma azzal keltett nagy feltűnést, hogy ruhája teles-tele volt fehér egerekkel. A legújabb, a mit a prèmes divatja nyújt, a prèmes alsóruhák. Az utolsó párisi divatnak ez a meglepetése, a divatos asszonyok ingeiket, alsó szoknyáikat mind prém-mel szegetik be. S szakértő szemtanúk állítása szerint a selyem alsóruhára kitünően illik a prémzés. Használgák már a prémét kalapra, napernyőre, necassaire-re, szóval mindenüvé, a hol az élelmes szücsök csak el tudják heizezni.

— Botrány egy szépségversenyen. A híres bécsi „kedélyesség” egész teljességében megnyilatkozott tegnap a baumgarteni kaszinó-parkban megtartott szépségversenyen. — Az előzmények a szépségversenyen lejátszódtak csinos botránynak igen ártatlanok voltak, akik megfigyelték a közönséget, mindössze azt konstatálhatták, hogy erősen „jókedvű” hangulat uralkodott, amikor este kilencz óraker a jury az eredményt kihirdette. A 97. számú versenyző hölgyre hatszáz férfi szavazó közül háromszázhetven szavazott. Száz korona díj és „Ausztia legszebb leánya” büszke czime volt a jutalom. Az ítélet kihirdetése után szokás szerint a feszült kíváncsisággal várakozó közönség elé vezették a „szépek legszebbjét.” A nézők nagy meglepetésre a hölgy arcát sűrű fátyol takarta. — Főla fátyolt! — hangzott ezer meg ezer ajakról. És föllebbent a tikkot rejtő fátyol és — egy-két árva taps mellett pokoli fütyülés, pisszegés zudult föl. Mert hát sok olyan „csinos” hölgy van még Ausztiaiban, mint a szépségdíj nyertese. — Szédélgis! Protekciósz gazdálkodás! — hangzott össze-vissza, s a szegény leánynak, a ki különben magához vette a száz koronát, ugyan sietni kellett, hogy megmeneküljön a családott néptömeg dühe elől. Sch. Máriának hívják és Floridsdorfból való, mint utóbb kitünt, bár teljes nevét eltitkolták. Eltűnése után a véleménykülönbségeket a szépségek dolgában érzékeny urak az ököljognak többé már nem szokatlan utján intézték el.

— Államvasuti értesítés. Felmerült kéte-lyek elosztása végett az államvasutak igazgatósága figyelemzetteti az utazó közönséget, hogy az 1894. évi január hó 1-től évényes új személydijszabás azon határozománya, mely szerint a gyorsvonatoknál oly állomásokról vagy állomásokra, melyeken a gyorsvonatok csak feltételeken állanak meg, legalább a távol-sági gyorsvonatu IV. vonalszakaszának megfelelő érthetőleg azon állomásokra is vonatkozik, a melyeken a gyorsvonatok csak felszállás, ille-

kol. A rendőrség erősen keresi mind a kettőt.

Óriási tüzek.

Győr, augusztus 28. (Saj. tud. táv.) Az éjjel Győrmegyének három helyén nagy tűz pusztított. Peeren a püspöki uradalomnak összes gabnatermése, Ságbon egy ház és gazdasági épületek, Ladomeron Zink és Eisl nagybirtokosok gabnaterméséből 1500 kereszt a lángok martalékaul esett.

Elfogott családok.

Bécs, augusztus 28. (Saj. tud. táv.) Wiegler Albert és Mór bórkereskedőket tartóztatták. Nevezettek több bórkereskedőtől azon ürügy alatt, hogy a magyar hadsereg számára nagy szállításra megbízást kaptak, tömérdek árut csaltak ki. A passivák háromszázezer forintra ruznak.

Elhalasztott hadgyakorlatok.

Krakkó, augusztus 28. (Saj. tud. táv.) A szmolenczki hadgyakorlatok, egy nagy merényletű fölfedezése folytán elhalasztattak.

A német császár ajándéka.

Berlin, augusztus 28. (Saját tud. táv.) A császár, Prentler czipész mesternek 100-ik születése napja alkalmából, porcellánra festett arcképét 300 márkával átnyújtatta. Ezen kegyelmi tény a császár saját kezdeményezéséből ered, ki az ujságban olvasta ezen ritka eset hírét.

A marokkói szultán.

Madrid, augusztus 28. (Saj. tud. táv.) A külügyminiszter még eddig semmiféle hivatalos értesítést a marokkói szultán haláláról nem kapott.

Tanger, augusztus 28. (Saj. tud. táv.) A marokkói szultán haláláról elterjesztett hír alaptalan. Annyi tény, hogy a szultán lázban szenved, azonban a láz már csökkent.

Szerencsétlenül járt léghajósok.

Brüsszel, augusztus 28. (Saj. tud. táv.) Öt tiszt léghajón fölemelkedvén, a léghajó meggyuladt, egy hadnagy meghalt, a többi életveszélyesen megsérült.

Elhalasztott kivégzés.

Páris, augusztus 28. (Saj. tud. táv.) A plébánosát kirabolt és azután megölt Bruncan káplán lefejezését, valószínűleg a pápa közbenjárására, elhalasztották.

Megsemmisített századok.

Senegal, augusztus 28. (Saj. tud. táv.) Fenntartással jelentik, hogy két francia századot, midőn Timbuktuból kirohanást tettek, megsemmisítettek.

Elfogott anarkista.

Róma, augusztus 28. (Saj. tud. táv.) Via-Reggióban Fabrini anarkistát elfogták, mert azzal van gyanúsítva, hogy merényletet tervezett.

Szerencsétlen expedíció.

Amsterdam, augusztus 28. (Saj. tud. táv.) A dombok szigetére küldött hollandi expedíciót a benszülöttek megtámadták s a hollandi lovasságot megverték: 14 tiszt, köztük Vanham tábornok és 150 katona életet vesztette.

Feliszabadított gőzös.

Glasgow, augusztus 28. (Saj. tud. táv.) Az elfoglalt Islani gőzöst eleresztették, miután a japán követ megígérte, hogy a hajót hadicizelokra nem használják.

KÖZGAZDASÁG.

Uj-aradi heti gabnavásár.

- Saját tudósítónktól. -

Uj-Arad, augusztus 28.

(S. ss) Budapesti nagykereskedőink a spekulációnak egy okos módját alkalmazták. Elhatározták, hogy a bécsi magvásáron résztvevőket beugrasztják s a tőzsdén ugynevezett ideiglenes hausset rendeztek. Ezáltal a czél el volt érve, mert természetesen a bécsi tőzsdén is jelentékeny áremelkedés állott be. A hausse hatása piacunkon is némileg érezhető volt. Az irányzat megszilárdult, az ár jelentéktelenül javult úgy a buza mint a rozs nál. A tengeri ára hozatal hiányában 20 krajczár áremelkedést ért el sürgős kereslet mellett. Más gabonanemű ára nem változott.

Eladatott: Buza I. rendű 2500 mm. 5 forint 70 krajczártól 6 forint 00 krajczárig. Buza II. rendű 1000 mm. 5 forint 40 krajczártól 5 forint 70 krajczárig. Rozs 300 mm. 4 forint 70 krajczártól 4 forint 80 krajczárig. Arpa 200 mm. 5 forint 50 krajczártól 5 forint 60 krajczárig. Tengeri 100 mm. 5 forint 30 krajczártól 5 forint 60 krajczárig. Zab 50 mm. 5 forint 40 krajczártól 5 forint 80 krajczárig.

A szőlő uj ellensége. Franciaországban a szőlőnek egy uj ellenségét konstatalták, melyet Gonimose bacillairenek neveznek. Az uj betegség éppen az amerikai tökéttámadja meg s nem a tökében, hanem a tökében üti föl tanyáját. Az uj rovar már eddig is nagy pusztitást vitt véghez főleg Var, Vanchise, Boncher du Rhone, Gard, Herault, Ande, Sarthe és Yvonneban. E vidékeken nemcsak az ideai termés ment tönkre, hanem a töké is. Eddig még nem sikerült sem a betegség teljes mibenlétét, sem a védekezés módját megállapítani.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi aug. hó 27-én. Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli sulyban) 42.-42.5 krig. Öreg közép (páronkint 300-400 kilogramm sulyban) 42.-42.5 krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgon felüli sulyban) 43.-44. krig. Fialat közép (pkint 251-320 klg. sulyban) 44.-44.5 krig. Fialat könnyű (pkint 250 klg. terjedő sulyban) 45.-45.5 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) 42.-43. krig. Közép (pkint 220-280 klg. sulyban) 43.-43.5 krig. Könnyű (pkint 220 klg. terjedő sulyban) 44.5-45. krig. Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klg. felüli sulyban) 44.-44.5 krig. Közép (páronkint 220-260 klg. sulyban) 43.5-44. krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) 42.5-43.5 krig. Sertés létszám 1894. aug. hó 24-én volt készlet 187,277 darab. 1894. augusztus hó 26-án felhajtattott: 4029 drb. 1894. augusztus 26-án elszállítottott 3749 drb. 1894. aug. 27-én maradt készletben 187,557 drb. - A hizott sertés üzletirányzata: Változatlan.

Szeszüzlet.

- Augusztus 28. -

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 54.- Kicsirben 54.50 hordó nélkül per 100 liter %, beleértve 35 ffr fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. augusztus 28.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Magyar aranyjárdék 4%, Magyar koronajárdék 4%, Magyar arany 4 1/2%, Magyar ezüst 4 1/2%, Magyar kőleti vasut 1876., Magyar földtehermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény, Magyar nyereség-sorsjegy kölesön, Tiszaszabályozási és szegedi kölesön, Osztrák papírajárdék, Osztrák járdék ezüst.

Budapesti gabnatőzsdé.

- Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. - Budapest, augusztus 28. d. u. 5 óra.

Table with columns: Item, Irányat, 100 klg. ár (frttól, frtig). Items include Buza bászági, Buza tiszavidéki, Buza pestvidéki, Buza fejérmegyei, Buza bácskai, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Káposzta-repce, Kőles.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Z. Á. (Kovaszincz). Nem hogy a „Közönség köré”-ben nem közöljük, hanem még a „Nyitlér”-ben sem. Nem vagyunk barátai az igazásnak, kicsinyeskedésnek. Ezt egyszer s mindenkorra sziveskedjék tudomásul venni. D. S. (Pankota). Bevált. Legközelebb sorát kerítjük.

LEGTÜNETI ÉSZLELETEK.

Table with columns: Hó és nap, Légnymás (legmagasabb, legalacsonyabb), Hőmérséklet (legmagasabb, legalacsonyabb). Rows for Aug. 18-24.

Table with columns: Hó és nap, Szél (irány, erő), Felhőzet (általában, Csap. mm), Észrevétel. Rows for Aug. 18-24.

POSGAY LAJOS dr.

VIZJELZÉS.

1894. évi augusztus hó 28-án reggel 7 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmézőzőn.

Table with columns: Észlelési állomás, Hőmérséklet (C), Időjárás, Vizállás (cstimétr., ostimétr.). Rows for Branyoska, Arad, Makó, Szeged, Gyoma.

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. A - jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Arad, 1894. augusztus 28.

A m. kir. folyammérőki hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

- Augusztus 28. -

Fehér Kereszt szálloda: Stolle Gusztáv kereskedő, Ujvidék. Königstettler Adolf kereskedő, Ujvidék. Zimándy Ignác plébános, Török-Bálint. Gross Hermann kereskedő, Lipose. Vass szálloda: Pávek Viktor ezredes, Grács. Báró Wassmer Antal birtokos, Dombegyháza. Dutkay Béla polgármester, Gyula. Bogdánfi Gergely magánzó, Arad. Hajduska Vilmos gyáros, Tomesvár. Singer Gyula kereskedő, Arad. Három Király szálloda: Fekete István birtokos, Dombiratos. Huszka János birtokos, Dombiratos. Hajjas István birtokos, Pécska. Páll Sándor gazdasági, Tompa. Vasuti szálloda: Luca János hivatalnok, Gross. Nagy Sándor kőelgyártó, Nagykikinda. Erdős Mihály közlelési jegyző, Nagybecskerek. Eckstein Armin kereskedő, Budapest. Sándor Levi kereskedő, Nagyvárád.

Felölös szerkesztő: Vass Geza.

11709. kh.

1-3.

Hirdetmény.

A m. kir. lugosi 8. honvéd gyalogezred 3. zászlóalj parancsnokságának 908 sgt. sz. a. kelt átirata szerint folyó évi szeptember hó 3-án a csálai nagy erdőben harcászati czéllövészet fog tartatni.

Ezen körülményt azzal hozom a nagy közönség tudomására, hogy a kérdéses napon a nagy erdőbe való meneteltől büntetés terhe mellett tartózkodjanak.

Arad, 1894. augusztus 27.

Sarlot Domokos
főkapitány.

799 | 1894. gazd. sz.

1-3

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város részére 1894-ben szükséges üveges munkának szállítása iránt f. é. szeptember hó 3-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár az árjegyzék szerint.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli- és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők. Arad sz. kir. város gazdasági széke 1894. évi augusztus hó 27-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
árjegyző.

3504. sz.

757. 1-3.

Arverési hirdetmény.

Az alólírott erdőigazgatósághoz tartozó bálncezi erdészlak kertjében táblákba rakott 252.119 m² tölgy-, 14.006 m² kőris-, 0.216 m² éger- és 0.217 m² juhar-fűrészárúnak akár táblánkénti, akár egészbeni eladása iránt, összesen hétezerkilencszázkilencvenkettő (7992) forint 20 kr. illetőleg az egyes rakatoknak megfelelő kikiáltási ár mellett, Bálnczon a m. kir. erdőgondnokság hivatalos helyiségében, felsőbb jóváhagyás fenntartásával, f. évi szeptember hó 20-án délelőtt 10 órakor II-ik nyilvános árverés fog tartatni.

Miről versenyezni szándékozik azon hozzáadással értesíttetnek, hogy a szabályszerűen kiállított 50 kros bélyeggel ellátott és a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel felszerelt írásbeli zárt ajánlatok, a szóbeli árverés megkezdése előtt szintén elfogadhatók.

Az árverési és egyszersmind szerződési feltételek az alólírott erdőigazgatóságnál és a bálncezi m. kir. erdőgondnokságnál, a szokásos hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Lugoson, 1894. augusztus 16-án.

M. kir. erdőigazgatóság.

Kereskedelemügyi m. kir. Minister.

56738/1894. I. b. sz.

763. 2-3

Versenyárgyalási hirdetmény.

Az alföldi transversalis mű-ut Aradvármegyébe eső szakaszán létesítendő földmunkák biztosítása iránt folyó évi szeptember hó 10-ik napján déli 12 órakor az aradi államépítészeti hivatalnál és a kereskedelemügyi miniszterium I/B. szakosztályában zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A 49,090 frt 55 kr. azaz: Negyvenkilenc ezer kilencven frt 55 krnyi költség után számítandó és az általános feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok a kitűzött időpontig a nevezett államépítészeti hivatalnál vagy a kereskedelemügyi miniszterium segédhivatali igazgatóságánál nyújtandók be.

A későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban lévő munkára vonatkozó művellet általános feltételek és részletes határozatok a nevezett államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Budapest, 1894. évi augusztus hó 18-án.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium.

Magy. kir. államvasutak.

95305/94. szhoz.

725. 3-3.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1894. évi szeptember hó elsejétől december hó végéig szükséges 800 métermázsa csepü vagy 900 métermázsa jutefonal és az 1895. évben szükséges 1600 métermázsa csepü vagy 1800 métermázsa jutefonal szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet, melyre részletmennyiség szállítására is tehető ajánlat.

Az ivenként 50 kros okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1894. évi augusztus hó 31-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár beszerzési szakosztályánál-henyújtandók vagy postán oda küldendők. Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlt csepü értékének 5%-a legkésőbb 1894. évi augusztus hó 30-ikának déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

A szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 129381/91. sz. általános szállítási, a csepü szállítására vonatkozó 40322/92. sz., és a jutefonal szállítására vonatkozó 94683/92. sz. különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módzatok az igazgatóság anyag és leltár beszerzési szakosztályában, valamint az üzletvezetőségknél és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők.

Ezen részletes módzatok leírása az ajánlatot tenni szándékozóknak a fentnevezett anyag- és leltár beszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánságra postán megküldetik.

Budapest, 1894. július hóban.

Az igazgatóság.

10728. kh.

3-3.

Végzés.

Arad város területén egy gazdátlan kutya kóborolt, mely egy embert megmarta s leüttetvén, a megejtett bonczolás alkalmával rajta a veszeség kór állapotot meg, a miért is az 1888. évi VII. t. cz. 68. §-a s a 40000/888. sz. a. kelt magas rendelet 188. §-a alapján a 9666/894. sz. a. elrendelt szájkosarazását vagy kötve tartását a kutyáknak további 40 napon, azaz 1894. évi augusztus hó 6 tól 1894. évi szeptember hó 16-ig meghosszabbítottam.

Erről a város közönséget tudomásvétel és alkalmazkodás végett azzal értesitem, hogy a kitétt idő alatt szájkosár nélkül járó kutyák elfogatni s a gyeptéren megsemmisíttetni fognak, míg a tulajdonos a hivatkozott törvény 154. §. i. pont alapján büntetetteti fog.

Arad, 1894. évi augusztus hó 6.

Sarlot Domokos
főkapitány.

11351 sz. 1894.

3-3

Felhívás.

Arról győződtem meg, hogy a város területén sok oly ház és telek van, hol az utca és számot jelző tábláskák vagy egészen hiányzanak vagy a felismerhetlenségig bemeszelve vannak, s oly félre eső helyen helyezték el, hogy azok csak hosszabb keresés után vehetők észre.

Ezeknél fogva felhívom a ház és telek tulajdonosokat, hogy az utca- és számot jelző tábláskákat folyó évi szeptember hó 15-ig feltűnő helyre a bejárathoz közel elég magasan helyezték el, s folyton tisztán tartsák mivel elenesetben intézkedni fogok, hogy azok költségre hivatalból helyezettessenek el.

Arad, 1894. augusztus hó 23.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

Utazó és kézi kofferek.**Kilényi C. és Társa**

Arad Andrassy-tér 20. (Aréna épület.)

Van szerencsénk a mélyen tisztelt közönségnek valamint nagyrabecsült vevőinknek b. figyelmébe ajánlani a

nyári idényre

érkezett nagy választéku divat újdonságainkat voylok, francia batiztok, szatinek és delainekben, melyeket

olcsóbban mint bárhol

árusítunk el.

Nemkülönbben ajánljuk nagy raktárunkat a legjobb gyártmányu vásznak, chiffonok, csanavász, olnivat és asztalneműekben.

Midőn az eddig irányunkban tanusított b. pártfogásért. köszönetet mondunk, kérjük est a jövőben is fontartani, miért is mint eddig is szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa
a „kék golyó“-hoz.

Nap- és esőernyők.**Iskola-könyvek****bekötése**

csinos kiállításban és olcsó árban eszközöltetik

az „Aradi nyomdarészvénytársaság“

könyvkötészetében

Arad-csanádi palota, fő-ut 51. sz.